

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
ΤΕΙ Πελοποννήσου

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Φοιτητής: Μανωλόπουλος Βασίλειος (Α.Μ.: 2007063)

Επιβλέπων Καθηγητής: Επικ. Καθηγητής Νικολαΐδης Βασίλειος

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής: 1)

2)

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2017

**ΔΗΛΩΣΗ ΜΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ**

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην Πτυχιακή μου Εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η Πτυχιακή Εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίσης αναλαμβάνω πλήρως και αποκλειστικά την ευθύνη για τις απόψεις, αποτελέσματα, συμπεράσματα και γενικότερα το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στην Εργασία αυτή, η οποία και δεν πρέπει να ερμηνευτεί πως αντιπροσωπεύει απόψεις του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, του Τμήματος, της Σχολής ή του Ιδρύματος.

Όνομα & Επώνυμο Συγγραφέα:

Υπογραφή:

Ημερομηνία:

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	6
Εισαγωγή.....	7
Κεφάλαιο 1.....	9
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....	9
1.1 Ορισμός και Σκοπός της Εταιρείας.....	9
1.2 Διαχωρισμός Εταιρειών και Νομική Υπόσταση.....	10
Κεφάλαιο 2.....	11
ΜΟΡΦΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	11
2.1 Ομόρρυθμη Εταιρεία.....	11
2.1.1 Ορισμός και Σύσταση.....	11
2.1.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση.....	11
2.1.3 Φορολόγηση Ομόρρυθμης Εταιρείας.....	12
2.2 Ετερόρρυθμη Εταιρεία.....	13
2.2.1 Ορισμός και Σύσταση.....	13
2.2.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση.....	13
2.2.3 Φορολόγηση Ετερόρρυθμης Εταιρείας.....	14
2.3 Ατομική Εταιρεία.....	15
2.3.1 Ορισμός και Σύσταση.....	15
2.3.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση.....	15
2.3.3 Φορολόγηση Ατομικής Εταιρείας.....	16
2.4 Ανώνυμη Εταιρεία.....	17
2.4.1 Ορισμός και Σύσταση.....	17
2.4.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση.....	18
2.4.3 Φορολόγηση Ανώνυμης Εταιρείας.....	18
2.5 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.....	19
2.5.1 Ορισμός και Σύσταση.....	19
2.5.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση.....	21
2.5.3 Φορολόγηση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.....	28
Κεφάλαιο 3.....	30
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	30
3.1 Ορισμός Μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	30
3.2 Καθιέρωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.....	31
3.3 Ίδρυση και Τηρούμενα Βιβλία.....	33

3.4 Όργανα και Λειτουργία της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ	38
3.5 Διαχείριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και Διανομή Κερδών	39
3.6 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ	42
3.7 Χρηματοδότηση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	43
3.8 Πτώχευση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ	44
3.9 Λύση και Εκκαθάριση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	44
3.10 Φορολόγηση Μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	47
Κεφάλαιο 4	48
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	48
Βιβλιογραφία	52

Περίληψη

Οι εταιρείες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία μιας χώρας. Οι μορφές των επιχειρήσεων, όμως, ποικίλουν και κάθε μία από αυτές έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παρουσιάσουμε την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Πριν την παρουσίαση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, όμως, αναλύουμε συνοπτικά και άλλες μορφές επιχειρήσεων, και ειδικότερα την Ομόρρυθμη Εταιρεία, την Ετερόρρυθμη Εταιρεία, την Ατομική Εταιρεία, την Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Στη συνέχεια αναλύεται η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, εξετάζοντας τον ορισμό της, τον τρόπο καθιέρωσής της, την διαδικασία ίδρυσης και τα τηρούμενα βιβλία της, τα όργανα και τον τρόπο λειτουργίας της, τον τρόπο διαχείρισής της, την διαδικασία μετατροπής της, τον τρόπο χρηματοδότησής της, την διαδικασία πτώχευσής της, την λύση και την εκκαθάρισή της και τέλος την φορολόγησή της.

Λέξεις – Κλειδιά: εταιρείες, Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Διαδικασία ίδρυσης Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, Τηρούμενα βιβλία Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, Χρηματοδότηση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, Πτωχευτική διαδικασία Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, Λύση και εκκαθάριση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, Φορολόγηση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.

Εισαγωγή

Οι εταιρείες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία μιας χώρας. Είναι αυτές οι οποίες στηρίζουν επί της ουσίας την οικονομία της χώρας, ενώ παράλληλα, είναι και αυτές οι οποίες θέτουν σε κίνηση την οικονομία μιας χώρας. Οι μορφές των επιχειρήσεων ποικίλουν και κάθε μία από αυτές έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παρουσιάσουμε με εκτενή τρόπο μία μορφή επιχείρησης και ειδικότερα την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Ωστόσο, όπως είναι προφανές, δεν μπορούμε να αναφερθούμε μόνο σε αυτή την μορφή εταιρείας, από την στιγμή, που η εργασία μας περιλαμβάνει μία ενότητα στην οποία διενεργείται μία συζήτηση σχετικά με τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των εναλλακτικών μορφών επιχειρήσεων. Συνεπώς, πριν από την παρουσίαση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, θα αναλύσουμε και άλλες μορφές επιχειρήσεων.

Στο πρώτο κεφάλαιο αυτής της εργασίας, παρουσιάζουμε την εταιρεία ως προς την εννοιολογική της σημασία και ως προς τον σκοπό της, ενώ κάνουμε τον κατάλληλο διαχωρισμό των εταιρειών. Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας, παρουσιάζουμε την Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), την Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), την Ατομική Εταιρεία, την Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), αλλά και την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), πάνω στην οποία βασίστηκε και η σύσταση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Ειδικότερα, εξετάζουμε συνοπτικά αυτές τις μορφές εταιρειών ως προς τον ορισμό, την διαδικασία σύστασής τους, την διαχείριση και την εκπροσώπησή τους και τέλος ως προς την φορολόγησή τους.

Το τρίτο κεφάλαιο, αποτελεί και το ουσιαστικότερο κομμάτι αυτής της εργασίας, από την στιγμή που εξετάζει την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης πιο αναλυτικά. Ειδικότερα, σε αυτό το κεφάλαιο εξετάζονται:

- Ο ορισμός της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η καθιέρωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η διαδικασία ίδρυσης και τα τηρούμενα βιβλία της
- Τα όργανα και η λειτουργία της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η διαχείριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και η Διανομή των Κερδών
- Η διαδικασία μετατροπής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η χρηματοδότηση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η διαδικασία πτώχευσης της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η λύση και η εκκαθάριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.
- Η φορολόγηση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Τέλος, στο τελευταίο κεφάλαιο συνοψίζονται τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας και πραγματοποιούμε την κατάλληλη συζήτηση επί του συγκεκριμένου θέματος.

Κεφάλαιο 1

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 Ορισμός και Σκοπός της Εταιρείας

Μία εταιρεία, σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, μπορεί να οριστεί ως μία σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων που συμφωνούν με αμοιβαίο τρόπο και με κοινές εισφορές στην επιδίωξη ενός κοινού, συνήθως οικονομικού, σκοπού. Όπως, μπορούμε να καταλάβουμε σύμφωνα με τον ορισμό της εταιρείας, η σύσταση μιας εταιρείας θεωρείται έγκυρη όταν οι εταίροι έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και δεν τελούν υπό δικαστική απαγόρευση. Επιπλέον, κάθε εταίρος οφείλει να συνεισφέρει στην εταιρεία εισφορές, οι οποίες μπορούν να είναι είτε σε χρήμα είτε σε είδος είτε σε εργασία. Όμως, πρέπει να σημειωθεί ότι στις ΑΕ και στις ΕΠΕ, αποκλείεται ως εισφορά η προσωπική εργασία. Ως προς την ύπαρξη του κοινού σκοπού, σημειώνουμε ότι ο κοινός σκοπός πρέπει να είναι θεμιτός και οικονομικός, ενώ η συνεργασία των εταίρων πραγματοποιείται στην πραγματοποίηση κέρδους από την εταιρεία.

Αν και η παρούσα εργασία, μελετά κατά κύριο λόγο τις εμπορικές εταιρείες, οφείλουμε να σημειώσουμε και τους άλλους σκοπούς στους διάφορους τύπους εταιρειών, οι οποίοι αναλύονται ως: φιλανθρωπικός, πολιτικός, πολιτιστικός, εμπορικός. Οι μορφές των εταιριών που θα αναλυθούν στην συνέχεια, συνιστούν τις εμπορικές εταιρείες, οι οποίες ρυθμίζονται ως προς την λειτουργία τους από το εμπορικό δίκαιο.

1.2 Διαχωρισμός Εταιρειών και Νομική Υπόσταση

Οι εταιρίες χωρίζονται ανάλογα με το σκοπό ίδρυσής τους σε εταιρείες κερδοσκοπικού και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι εταιρίες με κερδοσκοπικό χαρακτήρα είναι οι εμπορικές εταιρίες, οι οποίες αναλύονται σε αυτή την εργασία και κατατάσσονται ως:

- Οι προσωπικές εταιρίες, στις οποίες υπερέχει το προσωπικό στοιχείο και η προσωπικότητα των εταίρων
- Οι κεφαλαιουχικές εταιρίες, στις οποίες κυρίαρχο στοιχείο αποτελεί το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί από τις εισφορές των εταίρων όσο και τα παρακρατηθέντα κέρδη
- Οι μικτές εταιρίες, οι οποίες αποτελούν μία ενδιάμεση μορφή μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιριών.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, υπάρχουν οι εξής μορφές εταιρειών:

- Ομόρρυθμη Εταιρεία,
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία,
- Αφανής ή Συμμετοχική Εταιρεία,
- Ανώνυμη Εταιρεία,
- Ετερόρρυθμη κατά μετοχές Εταιρεία,
- Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης,
- Συνεταιρισμός,
- Συμπλοιοκτησία,
- Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης,
- Ατομική εταιρεία.

Κεφάλαιο 2

ΜΟΡΦΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

2.1 Ομόρρυθμη Εταιρεία

2.1.1 Ορισμός και Σύσταση

Η Ομόρρυθμη Εταιρεία αποτελεί την σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, η οποία ιδρύεται με σκοπό την διενέργεια εμπορικών πράξεων υπό την εταιρική επωνυμία, ενώ οι εταίροι ευθύνονται απεριόριστα με όλη την ατομική τους περιουσία για τα χρέη της εταιρείας.

Η σύσταση της Ομόρρυθμης Εταιρείας γίνεται μέσω της κατάρτισης καταστατικού, το οποίο είναι με συμβολαιογραφικό έγγραφο όταν κάποιος από τους εταίρους συνεισφέρει κάποιο περιουσιακό στοιχείο στην εταιρεία. Πέραν της χαρτοσήμανσης του καταστατικού από την αρμόδια εφορία, αυτό πρέπει στην συνέχεια να υποβληθεί στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας σε χρονικό διάστημα 15 ημερών. Στην συνέχεια, το Πρωτοδικείο είναι υπεύθυνο για την καταχώριση του καταστατικού σε ειδικό βιβλίο και την τοιχοκόλλησή του για χρονικό διάστημα 3 μηνών στην αίθουσα του ακροατηρίου.

2.1.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση

Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία εκπροσωπούν την εταιρεία ονομάζονται διαχειριστές. Σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, νόμιμοι διαχειριστές της εταιρείας είναι οι εταίροι, εφόσον δεν έχει οριστεί κάτι διαφορετικό από το καταστατικό της εταιρείας.

2.1.3 Φορολόγηση Ομόρρυθμης Εταιρείας

Σύμφωνα με την πρόσφατη νομοθεσία, για τις Ομόρρυθμες Εταιρείες, τα κέρδη τους, φορολογούνται με συντελεστή 26% έως του ύψους των 50.000 ευρώ (ο οποίος αντιστοιχεί επί της ουσίας σε φόρο ίσο με 13.000 ευρώ), ενώ πέραν του ποσού αυτού, τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 33%¹. Πλέον, έχουν καταργηθεί οι δύο συντελεστές φορολογίας και όλα τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 29%, ενώ οι ομόρρυθμες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να προκαταβάλουν στο 100% τον φόρο της επόμενης χρήσης. Οι φορολογικοί αυτοί συντελεστές ισχύουν με βάση του Ν. 4386/16 και Ν. 4387/16.

¹ <https://www.taxheaven.gr/pages/klimakes>

2.2 Ετερόρρυθμη Εταιρεία

2.2.1 Ορισμός και Σύσταση

Η Ετερόρρυθμη Εταιρεία αποτελεί την σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων, τα οποία αποσκοπούν στην διενέργεια εμπορικών πράξεων υπό την χρήση της εμπορικής επωνυμίας. Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Ετερόρρυθμης Εταιρείας είναι ότι ένας τουλάχιστον από τους εταίρους, χαρακτηρίζεται ως ομόρρυθμος και ευθύνεται απεριόριστα και με όλη την ατομική του περιουσία για τα χρέη της εταιρείας, ενώ οι υπόλοιποι εταίροι ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Η διαδικασία ίδρυσης της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι ακριβώς η ίδια με την Ομόρρυθμη με την διαφορά ότι στο καταστατικό της προσδιορίζονται οι ομόρρυθμοι και οι ετερόρρυθμοι εταίροι.

2.2.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση

Την διαχείριση και την εκπροσώπηση των Ετερόρρυθμων Εταιρειών, αναλαμβάνουν επί της ουσίας οι Ομόρρυθμοι Εταίροι. Ειδικότερα, σύμφωνα με την νομοθεσία, προκύπτει ότι η ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων περιορίζεται μέχρι το μερίδιο συμμετοχής τους στην ετερόρρυθμη εταιρία. Συνεπώς, ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει την δυνατότητα να εκπροσωπήσει την εταιρεία προς τα έξω, ενώ εάν αποφασίσει από μόνος τους να προβεί σε αυτή την ενέργεια, τότε υφίσταται τις σχετικές κυρώσεις.

Αυτό συμβαίνει διότι, όταν ο ετερόρρυθμος εταίρος εμφανίζεται ως διαχειριζόμενος την εταιρία απέναντι στους τρίτους, δημιουργεί σ' αυτούς την εντύπωση ότι είναι ομόρρυθμος εταίρος και πρέπει να υποστεί τη συνέπεια της δημιουργίας αυτής της εντύπωσης.

2.2.3 Φορολόγηση Ετερόρρυθμης Εταιρείας

Σύμφωνα με την πρόσφατη νομοθεσία, για τις Ετερόρρυθμες Εταιρείες, τα κέρδη τους, φορολογούνται με συντελεστή 26% έως του ύψους των 50.000 ευρώ (ο οποίος αντιστοιχεί επί της ουσίας σε φόρο ίσο με 13.000 ευρώ), ενώ πέραν του ποσού αυτού, τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 33%². Πλέον, έχουν καταργηθεί οι δύο συντελεστές φορολογίας και όλα τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 29%. Και σε αυτή την περίπτωση, οι ετερόρρυθμες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να προκαταβάλουν στο 100% τον φόρο της επόμενης χρήσης. Οι φορολογικοί αυτοί συντελεστές ισχύουν με βάση του Ν. 4386/16 και Ν. 4387/16.

² <https://www.taxheaven.gr/pages/klimakes>

2.3 Ατομική Εταιρεία

2.3.1 Ορισμός και Σύσταση

Η ατομική εταιρεία είναι η εταιρεία αυτή, στην οποία υπεύθυνος για αυτήν είναι μόνον ο ιδιοκτήτης της. Η διαδικασία σύστασής της διαφέρει σε σχέση με τις υπόλοιπες μορφές εταιρειών από την στιγμή που δεν επαρκεί να υπογραφεί απλά ένα καταστατικό. Αντίθετα, τα βήματα σύστασης της εταιρείας είναι:

- Ο ενδιαφερόμενος μεταβαίνει στην εφορία της έδρας της επιχείρησής του με την ταυτότητά του, την βεβαίωση ότι είναι γραμμένος στον Ο.Α.Ε.Ε. (Ε.Φ.Κ.Α. πλέον), το μισθωτήριο συμβόλαιο για την διαπίστωση της έδρας της επιχείρησης και με τα συμπληρωμένα έντυπα της ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ και της ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ.
- Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει από την εφορία την βεβαίωση άδειας έναρξης λειτουργίας της ατομικής του εταιρείας.
- Αφού ληφθεί και η βεβαίωση άδειας έναρξης της λειτουργίας μεταβαίνει στο αντίστοιχο τμήμα της εφορίας με τον λογιστή του προκειμένου να ενημερωθεί για τα βιβλία που οφείλει να τηρήσει είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα (Α' κατηγορίας βιβλία: βιβλίο αγορών, τιμολόγια, δελτία αποστολής, τιμολόγια – δελτία αποστολής, Β' κατηγορίας: βιβλίο εσόδων – εξόδων, τιμολόγια, δελτία αποστολής, τιμολόγια – δελτία αποστολής, τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, αποδείξεις λιανικής πώλησης, εκπτώσεων και επιστροφών, Γ' κατηγορίας: όλα τα βιβλία του διπλογραφικού συστήματος).

2.3.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση

Όπως μπορεί να γίνει και άμεσα αντιληπτό, η εκπροσώπηση της ατομικής εταιρείας διενεργείται αποκλειστικά και μόνο από τον ιδιοκτήτη της εταιρείας, ο οποίος φέρει και την πλήρη ευθύνη των πράξεων που διενεργούνται στο όνομα της εταιρείας.

2.3.3 Φορολόγηση Ατομικής Εταιρείας

Η φορολόγηση των κερδών της ατομικής επιχείρησης, γίνεται πλέον όπως και η φορολόγηση των μισθωτών και των συνταξιούχων. Η κύρια διαφορά είναι ότι πλέον δεν υφίσταται αφορολόγητο όριο, αντίθετα, οι ατομικές επιχειρήσεις φορολογούνται από το πρώτο ευρώ. Τα κέρδη έως 20.000 ευρώ φορολογούνται με συντελεστή 22% από το πρώτο ευρώ, τα κέρδη έως τις 30.000 ευρώ φορολογούνται με συντελεστή 29%, έως 40.000 με 37%, ενώ τα κέρδη άνω των 40.000 ευρώ φορολογούνται με συντελεστή 45%. Και σε αυτή την περίπτωση οι εταιρείες προκαταβάλουν στο 100% τον φόρο της επόμενης χρήσης. Οι φορολογικοί αυτοί συντελεστές ισχύουν με βάση του Ν. 4386/16 και Ν. 4387/16.

2.4 Ανώνυμη Εταιρεία

2.4.1 Ορισμός και Σύσταση

Η Ανώνυμη Εταιρεία, θεωρείται η εταιρεία της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες. Βασικό, συνεπώς, χαρακτηριστικό της Ανώνυμης Εταιρείας είναι ότι οι μέτοχοι ευθύνονται μόνον μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Συνεπώς τα κυριότερα χαρακτηριστικά των Ανωνύμων Εταιρειών είναι:

- Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τα οποία ονομάζονται μετοχές.
- Εάν κάποιος μέτοχος επιθυμεί να αποχωρήσει από την εταιρεία αρκεί απλά να μεταβιβάσει τις μετοχές που κατέχει.
- Λόγω της ύπαρξης μεγάλου αριθμού μετοχών, το κεφάλαιο που συγκεντρώνεται από την εταιρεία αποκτά αυτοτέλεια και αυτονομία ανεξάρτητη από αυτούς που το εισέφεραν και επί της ουσίας αποτελεί την μόνη εγγύηση για την εξασφάλιση των απαιτήσεων των εταιρικών δανειστών.

Για την σύσταση της εταιρείας απαιτούνται:

- Συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο εμπεριέχει το καταστατικό, την εταιρική επωνυμία και τον σκοπό σύστασης της εταιρείας, την έδρα της εταιρείας, την διάρκεια της εταιρείας, το ύψος και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου, τον αριθμό και την έκδοση μετοχών, την σύγκληση, κατάρτιση, λειτουργία και αρμοδιότητα των συνελεύσεων και του διοικητικού συμβουλίου, τους ελεγκτές, τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών, τα δικαιώματα των μετόχων και στοιχεία σχετικά με την δυνατότητα διάλυσης και εκκαθάρισης της περιουσίας της εταιρείας.
- Την απόφαση της Περιφερειακής Ενότητας (εποπτεύουσα αρχή), η οποία περιέχει την άδεια ίδρυσης και περιλαμβάνει το καταστατικό της εταιρείας.
- Την δημοσίευση της εποπτεύουσας αρχής και ολόκληρου του καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μάλιστα, από την

ημέρα της δημοσίευσης, η Ανώνυμη Εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα και υποχρεούται στην τήρηση των λογιστικών της βιβλίων.

2.4.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση

Σύμφωνα με την νομοθεσία, η εκπροσώπηση της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να ανατεθεί, στο σύνολο ή εν μέρει, σε ένα ή περισσότερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή στους διευθυντές της ή σε τρίτους με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εάν και εφόσον αυτό επιτρέπεται από το καταστατικό. Τα πρόσωπα αυτά είναι υποκατάστατα του Διοικητικού Συμβουλίου και ενεργούν ως όργανα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου της εταιρείας, εκφράζοντας πρωτογενώς την βούλησή του, και αντλούν την εξουσία τους από το νόμο και το καταστατικό (ΑΠ 704/2010).

2.4.3 Φορολόγηση Ανώνυμης Εταιρείας

Η φορολόγηση των Ανωνύμων Εταιρειών γίνεται μέσω του άρθρου 58 του Ν. 4172, όπου ορίζεται ότι τα κέρδη από αυτές φορολογούνται με συντελεστή 29%, ενώ το εισόδημα που προκύπτει από ακίνητα με συμπληρωματικό φορολογικό συντελεστή 3% (Άρθρο 39, Ν. 4172). Ο φορολογικός συντελεστής 29% ισχύει και με τους Ν. 4386/16 και Ν. 4387/16, ενώ και σε αυτή την περίπτωση ισχύει η 100% προκαταβολή φόρου. Η παρακράτηση του φόρου των μερισμάτων είναι ίση με 10% για όσα μερίσματα αποκτήθηκαν από 1/1/2016, ενώ για τα μερίσματα που θα αποκτηθούν από 1/1/2017 είναι ίση με 15%.

2.5 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

2.5.1 Ορισμός και Σύσταση

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι αυτή η εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τα οποία όμως δεν συνιστούν μετοχές, ενώ οι εταίροι ευθύνονται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους και η εταιρεία ευθύνεται με την περιουσία της για τις εταιρικές υποχρεώσεις της.

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εισήχθη για πρώτη φορά στην Ελλάδα με τον Νόμο 3190/1955, προκειμένου να υπάρξει ένας τύπος εταιρίας που να προσφέρεται σε μεσαίες κυρίως επιχειρήσεις για τις οποίες τόσο η μορφή της προσωπικής εταιρίας όσο και της κεφαλαιουχικής (Α.Ε.) παρουσιάζουν σοβαρά μειονεκτήματα. Με αυτόν τον τρόπο, εννοούμε ότι πλέον με την θέσπιση των Ε.Π.Ε. δεν ισχύει το απερίοριστο της ευθύνης των ομορρύθμων εταίρων όπως γίνεται στο σύνολο των προσωπικών εταιρειών, ούτε όμως και το ελάχιστο όριο κεφαλαίου που επιβάλλει ο νόμος για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, το οποίο είναι κατά πολύ υψηλότερο από εκείνο των προσωπικών εταιρειών. Έτσι, η Ε.Π.Ε. συνιστά τον ιδανικό τύπο εταιρείας, που να μπορεί να παρεμβληθεί μεταξύ προσωπικών και Α.Ε., στην οποία εξακολουθεί να υπάρχει το προσωπικό στοιχείο, ενώ ο κεφαλαιουχικός χαρακτήρας δεν είναι ιδιαίτερα έντονος.

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, πιο συγκεκριμένα, αποτελεί την εμπορική εταιρεία της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα μερίδια, και της οποίας όλοι οι εταίροι ευθύνονται για τα εταιρικά χρέη μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους στο Εταιρικό κεφάλαιο. Όπως σημειώσαμε, η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Ειδικότερα, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η Ε.Π.Ε. απαλλάσσεται από το βασικό μειονέκτημα της Ανώνυμης Εταιρείας (η οποία συνιστά μία κεφαλαιουχική εταιρεία), όπως την ανάγκη άντλησης μεγάλου κεφαλαίου και την δυνατότητα μειωμένης συμμετοχής των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Παράλληλα, η εταιρεία

απαλλάσσεται από το μεγάλο μειονέκτημα των Ομόρρυθμων Εταιρειών, που συνιστάται από το απεριόριστο της ευθύνης των εταίρων.

Όπως σημειώσαμε, η Ε.Π.Ε. καθιερώθηκε μέσω του Ν. 3190/55, αν και το άρθρο 1 του Ν. 3190/55, περιγράφει ατελώς την έννοια της Ε.Π.Ε.. Ειδικότερα, εντοπίζουμε ότι ο νόμος προσδιορίζει με γενικό τρόπο τα χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.. Το βασικότερο χαρακτηριστικό της, πέραν της ευθύνης των εταίρων, είναι ότι σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3190/55 είναι ότι η Ε.Π.Ε. αποτελεί μία εμπορική εταιρεία, ακόμη και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι η εμπορική επιχείρηση. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στις Ε.Π.Ε. για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρία με την περιουσία της. Με τη διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε., η οποία συνιστά και την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. με την Ανώνυμη Εταιρεία, όπως και το σημαντικότερο πλεονέκτημα των εταίρων της Ε.Π.Ε.. Συνεπώς, οι εταίροι δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρίας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.. Ωστόσο, η ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. είναι απεριόριστη για τα χρέη της εταιρίας προς το δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/74). Το ίδιο ισχύει και για τα χρέη της Ε.Π.Ε. προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Ακόμη, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με την διάταξη της § 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55, προσδιορίζεται η έννοια της Ε.Π.Ε. ως εταιρίας με περιορισμένη ευθύνη των μελών της χωρίς να δίδεται πλήρης ορισμός αυτής.

Η σύσταση της Ε.Π.Ε. γίνεται ως εξής:

- Καταρτίζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο περιέχεται το καταστατικό της εταιρίας, στο οποίο εμπεριέχονται το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, η κατοικία και η ιθαγένεια των εταίρων, η εμπορική επωνυμία, η έδρα και ο σκοπός ίδρυσης της εταιρίας, η ιδιότητα της εταιρίας, το κεφάλαιο της εταιρίας, το αντικείμενο των εισφορών σε είδος και η διάρκεια της εταιρίας.

- Κατατίθεται το αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης στο Γραμματέα του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας σε χρονικό διάστημα από την κατάρτιση του συμβολαιογραφικού εγγράφου.
- Δημοσιεύεται περίληψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2.5.2 Διαχείριση και Εκπροσώπηση

Σύμφωνα με την νομοθεσία, οι διαχειριστές στην Ε.Π.Ε. είναι όλοι οι εταίροι, εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Συνεπώς, η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε. γίνεται είτε από τον διαχειριστή, είτε από όλους τους εταίρους, οι οποίοι δρουν συλλογικά (άρθρο 16 του Ν.3190/55).

Στην συνηθέστερη περίπτωση, είναι η διαχείριση να ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα άτομα, τους Διαχειριστές, καθώς, η διαχείριση της εταιρίας από όλους τους εταίρους παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες ως προς την συνεννόηση μεταξύ των εταίρων. Ο Διαχειριστής ορίζεται από το καταστατικό ή με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, ενώ στην απόφαση της συνέλευσης για το διορισμό των διαχειριστών πρέπει, υποχρεωτικά, να αναγράφεται, αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την εταιρεία αν ενεργούν μεμονωμένα ή από κοινού.

Η συγκεκριμένη απόφαση υποβάλλεται στις διατυπώσεις της δημοσιότητας του άρθρου 8, καθώς και οποιοδήποτε τρόπος λήξης της διαχείρισης ως προς έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Μία βασική διαφορά μεταξύ των Ε.Π.Ε. και των Ο.Ε. είναι ότι υπάρχει η δυνατότητα διορισμού διαχειριστή ενός τρίτου ατόμου, δηλαδή ο Διαχειριστής μπορεί να είναι ένας από τους εταίρους ή και από τρίτους. Ωστόσο, απαγορεύεται να διορισθούν ως διαχειριστές ή ακόμη και να είναι μέλη της Ε.Π.Ε., οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπάγονται στον Κώδικα Δημοσίων Διοικητικών υπαλλήλων και οι Καθηγητές Πανεπιστημίων, με βάση το άρθρο 17 παρ. 4 του Ν.3190/55.

Ο νόμος δεν διαχωρίζει τους διαχειριστές σε νομικά και φυσικά πρόσωπα αρκεί τα νομικά πρόσωπα να ορίσουν έναν εκπρόσωπο. Επίσης διαχειριστής μπορεί να είναι τόσο κάποιος εταίρος όσο και κάποιος τρίτος και η διαδικασία επιλογής του να ορίζεται ή όχι στο καταστατικό. Όταν ο διορισμός γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, τότε αυτή αποφασίζει πλειοψηφικά σύμφωνα με το άρθρο 13, εκτός και αν το καταστατικό ορίζει αυξημένη πλειοψηφία. Δεν τίθεται ζήτημα, ωστόσο, ως προς την εθνικότητα του διαχειριστή. Αυτό που σημειώνεται, όμως, είναι ότι στην περίπτωση που είναι αλλοδαπός, θα πρέπει να του έχει χορηγηθεί άδεια παραμονής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.

Από την στιγμή που ο αριθμός των διαχειριστών δεν προσδιορίζεται από την νομοθεσία, αυτοί μπορούν να είναι περισσότεροι του ενός. Σε αυτή την περίπτωση, οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα εάν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά. Οι διαχειριστές διορίζονται με θητεία, η οποία μπορεί να είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο καταστατικό, αλλά και με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Η αμοιβή τους καθορίζεται είτε μηνιαία με την μορφή μισθού, είτε μέσω της συμμετοχής στα κέρδη ή σε συνδυασμό και των δύο. Αυτή η διαδικασία αμοιβών συνεχίζει να υφίσταται ακόμη και όταν οι διαχειριστές είναι οι ίδιοι οι εταίροι. Η μόνη διαφορά είναι ότι αλλάζει ο τρόπος δήλωσης και φορολόγησης των εισοδημάτων αυτών. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι ο διορισμός των διαχειριστών θα πρέπει να δημοσιεύεται και να τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/55.

Οι Διαχειριστές της Ε.Π.Ε. είναι και όλοι όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του νόμου 3190/55. Οι διαχειριστές μπορούν να οριστούν είτε αναγκαστικά είτε καταστατικά είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων. Μάλιστα, ο νόμος 3190/55 στο άρθρο 16 αναφέρει ρητά πως εάν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, η διαχείριση της εταιρείας ασκείται συνολικά και συλλογικά από τους εταίρους. Δηλαδή, σε αυτή την περίπτωση η διαχείριση της εταιρείας και οι σχετικές αποφάσεις, λαμβάνονται με την σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας κατ' αριθμό των διαχειριστών ή/και των εταίρων, και όχι κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο. Αυτό, ωστόσο, θα πρέπει να

αναφέρεται ρητά στο καταστατικό της Ε.Π.Ε., διαφορετικά απαιτείται η ομοφωνία των όλων των διαχειριστών. Ωστόσο, πρέπει να σημειώσουμε ότι μία απόφαση μπορεί να ληφθεί ακόμη και χωρίς την έγκριση όλων των εταίρων, στην περίπτωση έκτακτων συμβάντων. Το βασικό όμως είναι οι αποφάσεις και οι ενέργειες αυτές να είναι σύμφωνες με την χρηστή διαχείριση και την επίτευξη του σκοπού της εταιρείας, ενώ σε περίπτωση που ένας εκ των διαχειριστών αδικαιολόγητα αρνείται να συμπράξει στην λήψη μιας απόφασης μπορεί η εταιρεία να ασκήσει εναντίον του αγωγή διότι η άσκηση της διαχείρισης αποτελεί γι' αυτόν υποχρέωση έναντι της εταιρείας.

Όπως, σημειώσαμε και παραπάνω, η διαχείριση μπορεί να ορίζεται και καταστατικά. Για παράδειγμα μπορεί το καταστατικό να ορίζει, πως διαχειριστής σε κάθε διαχειριστική χρήση θα είναι αυτός που κατέχει τα περισσότερα εταιρικά μερίδια στο τέλος της προηγούμενης χρήσης.

Μία ακόμη περίπτωση διαχείρισης, η οποία είναι και η πιο συνηθισμένη είναι αυτή που ορίζεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Σε περίπτωση, που ένας, όμως, από τους διαχειριστές αρνείται αδικαιολόγητα να συμπράξει στην λήψη μιας απόφασης, η εταιρεία μπορεί να ασκήσει εναντίον του αγωγή διότι η άσκηση της διαχείρισης αποτελεί γι' αυτόν βασική υποχρέωση έναντι της εταιρείας.

Ακόμη, μία περίπτωση είναι αυτή όπου οι διαχειριστές ορίζονται από την Γενική Συνέλευση και ανακαλούνται πάλι μετά από άλλη απόφασή της. Το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων των διαχειριστών ορίζεται είτε καταστατικά είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και μπορεί να είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου, εκτός και αν συμβεί κάτι απρόοπτο και αναγκαστικά αντικατασταθεί ο διαχειριστής. Σε αυτή την περίπτωση ορίζεται προσωρινός διαχειριστής της Ε.Π.Ε. εάν το καταστατικό δεν ορίζει κάτι διαφορετικό μέχρι την στιγμή που η Γενική Συνέλευση θα αποφασίσει εκ νέου τον διορισμό κάποιου άλλου διαχειριστή. Συνεπώς, αυτό που πρέπει να γίνει αντιληπτό είναι ότι σε καμία περίπτωση η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργεί χωρίς διαχειριστή.

Εξετάζοντας στην συνέχεια, την αμοιβή των διαχειριστών, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι αυτή μπορεί να ορίζεται είτε μέσω του καταστατικού είτε όχι. Ειδικότερα, εάν δεν ορίζεται μέσω του καταστατικού, αυτή ορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η αμοιβή των διαχειριστών μπορεί να είναι είτε με την μορφή μισθού υπό το καθεστώς της εξαρτημένης εργασίας είτε μέσω της συμμετοχής των εταίρων στα κέρδη. Στην δεύτερη περίπτωση, προφανώς είναι αναμενόμενο, ότι εάν η εταιρία δεν έχει κέρδη, οι διαχειριστές δεν αμείβονται.

Αναλύοντας την εξουσία των διαχειριστών, διαπιστώνουμε ότι αν και η εξουσία τους είναι απεριόριστη ως προς την εκπροσώπηση και την διαχείριση, είναι ουσιαστικά περιορισμένη γιατί λειτουργούν σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου, των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Επίσης, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι αν και οι πράξεις των διαχειριστών αντιπροσωπεύουν την εταιρεία, εάν αποδειχθεί ότι αυτοί λειτουργούσαν πέραν του εταιρικού σκοπού και οι τρίτοι το γνώριζαν τότε η εταιρεία δεν φέρει καμιά ευθύνη και οι πράξεις βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τους διαχειριστές. Κάθε πράξη του κάθε διαχειριστή, επικυρώνεται με την υπογραφή τους που τοποθετείται δίπλα ή πάνω στην εταιρική σφραγίδα. Όπως, αντιλαμβανόμαστε από την στιγμή που ένα έγγραφο φέρει σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή του διαχειριστή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανέναν.

Η παύση των διαχειριστών από τα καθήκοντά τους, γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται είτε καταστατικά είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είτε μετά την ανάκυψη κάποιου σπουδαίου λόγου. Οι λόγοι αυτοί αναφέρονται ρητά στο άρθρο 19 του Ν. 3190/55. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως για να προστατευθεί η εταιρεία από τους διαχειριστές ή τους εταίρους που φεύγουν από αυτήν, στο άρθρο 20 αναφέρονται οι περιπτώσεις εκείνες και τις δικλίδες ασφαλείας που στοχεύουν στην θωράκιση της εταιρείας από κακόβουλες ενέργειες των διαχειριστών της, οι οποίοι γνωρίζουν την εσωτερική δομή και λειτουργία της εταιρείας.

Αυτό που πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι αν κάποιος εταίρος που είναι και διαχειριστής, βρεθεί σε αντιδικία με την εταιρία, τότε διορίζεται προσωρινός διαχειριστής, ο οποίος εκπροσωπεί την εταιρεία στο δικαστήριο έναντι του συγκεκριμένου εταίρου. Στην περίπτωση θανάτου του μοναδικού διαχειριστή και εάν οι εταίροι δεν συγκεντρώνουν την απαραίτητη πλειοψηφία για την εκλογή νέου διαχειριστή, τότε το δικαστήριο ορίζει προσωρινό διαχειριστή. Ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος και για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων που ορίζει ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (γ' κατηγορίας βιβλία).

Συνοπτικά, οι Ε.Π.Ε. οφείλουν να τηρούν τα έξης βιβλία:

- Βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων, στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τις συνελεύσεις,
- Βιβλίο Εταίρων, στο οποίο καταγράφονται τα στοιχεία της ταυτότητας κάθε εταίρου, οι εισφορές τους και κάθε άλλη μεταβολή στα πρόσωπα των εταίρων,
- Βιβλίο Πρακτικών Διαχειρίσεως, στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των Διαχειριστών.

Εξετάζοντας στην συνέχεια την εξουσία που έχουν οι διαχειριστές μίας Ε.Π.Ε., οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η Ε.Π.Ε. αποτελεί μία κεφαλαιουχική εταιρεία, για την οποία ισχύει ότι οι πράξεις των συναλλαγών βαρύνουν την ίδια και όχι τους εταίρους. Σε περίπτωση δηλαδή που η εταιρία δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει όλους τους δανειστές της, αυτοί θα στραφούν κατά της εταιρείας και όχι των εταίρων οι οποίοι ευθύνονται μόνο έως του ποσού που έχουν συνεισφέρει. Όπως είναι προφανές, οι διαχειριστές της εταιρείας, βαρύνουν με τις πράξεις τους την εταιρεία και όχι των εαυτό τους. Αυτό σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να αποβεί μοιραίο για τους δανειστές της εταιρείας καθώς και των τρίτων που συναλλάσσονται με αυτή.

Οι διαχειριστές σύμφωνα με το άρθρο 18 του νόμου 3190/55 βαρύνουν με τις πράξεις τους την εταιρία. Ωστόσο, σύμφωνα με την τροποποίηση του άρθρου 18 όλες οι πράξεις του διαχειριστή βαρύνουν την εταιρεία εκτός και αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος το γνώριζε ή όφειλε να το γνωρίζει. Με τον όρο αυτό γίνεται κατανοητό

πως το βάρος της απόδειξης το φέρει η εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση οι πράξεις των διαχειριστών βαρύνουν την ίδια την εταιρεία. Αν και η εταιρεία μπορεί να επικαλεστεί διάφορους λόγους για τον εταιρικό της σκοπό, δεν μπορεί να αντιτάξει τους περιορισμούς που αναφέρονται στο καταστατικό της ή στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ακόμα και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας. Επίσης δεν μπορεί να ισχυριστεί πως ο διαχειριστής ενεργούσε σε βάρος του εταιρικού σκοπού όσο έντονη και αν είναι αυτή, προκειμένου να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις της. Όμως η εταιρεία προστατεύεται έναντι τρίτων όταν οι ενέργειες του διαχειριστή δεν είναι σύνομες εάν αυτές είναι πέραν της δικαιοδοσίας του ή δεν ελήφθησαν σύμφωνα με το καταστατικό της.

Από την στιγμή που οι διαχειριστές αποκτούν εξουσία στο εσωτερικό της εταιρείας, διαπιστώνουμε ότι έρχονται αντιμέτωποι με ευθύνες, οι οποίες μπορούν να είναι τόσο αστικές όσο και ποινικές. Οι ευθύνες προκύπτουν από τις ενέργειες των διαχειριστών και απορρέουν από την παράβαση του νόμου 3190/55, του καταστατικού ή την διάπραξη διαχειριστικών πταισμάτων. Στην παράβαση του Ν. 3190/55, ανήκουν εκείνες οι ενέργειες που έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις ή το πνεύμα των διατάξεων του νόμου περί Ε.Π.Ε.. Στο ίδιο πνεύμα κινούνται και οι περιπτώσεις που αφορούν παραβάσεις του καταστατικού, ενώ σε μία ακόμη περίπτωση ανήκουν και τα λάθη ή οι παραλείψεις που έχουν γίνει είτε ακούσια είτε εκούσια. Όπως γίνεται άμεσα αντιληπτό, στην περίπτωση που ο διαχειριστής με τις πράξεις του λειτουργεί προς ίδιον όφελος και κατά της εταιρείας και των δανειστών της τότε θα πρέπει να αποζημιώσει την εταιρεία αλλά και όλους τους υπολοίπους οι οποίοι ζημιώθηκαν από τις πράξεις του. Όταν υπάρχουν δύο ή περισσότεροι διαχειριστές τότε οι πράξεις τους βαρύνουν όλους εκτός και αν ο υπαίτιος ενεργούσε χωρίς την συγκατάθεση και την γνώση των υπολοίπων. Όμως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες γνώριζαν χωρίς να επωφελούνται οι ίδιοι τότε και πάλι φέρουν ευθύνη. Τέλος αποτελεί αδίκημα η μεταβίβαση πληροφοριών από τον διαχειριστή για την εταιρεία σε τρίτους ή ανταγωνιστές της.

Όταν λοιπόν συντρέχουν όλοι οι παραπάνω λόγοι και η εταιρεία κινηθεί νομικά εναντίων των διαχειριστών της τότε στην εκδίκαση της υπόθεσης διορίζεται

από τον Πρόεδρο του δικαστηρίου προσωρινός διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας. Ωστόσο, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 26 του νόμου 3190/55, όταν περάσουν πέντε χρόνια από την διαχειριστική χρήση και δεν έχουν αναζητηθεί ευθύνες, τότε όλες οι πράξεις παραγράφονται.

Με βάση το άρθρο 21 του Ν. 3190/55, οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. υπογράφουν για την εταιρεία σε σημείο κάτω από την εταιρική επωνυμία. Συνεπώς, για να είναι έγκυρο ένα έγγραφο θα πρέπει να φέρει τόσο την σφραγίδα της εταιρίας, όσο και την υπογραφή του διαχειριστή. Όταν, όμως, οι διαχειριστές είναι περισσότεροι του ενός, τότε κάτω από την εταιρική σφραγίδα μπαίνει η υπογραφή αυτού που εκπροσωπεί την εταιρεία στην συγκεκριμένη περίπτωση.

Ένα σημαντικό πρόβλημα, ωστόσο, προκύπτει όταν αποδειχθεί ότι κάποιος από τους διαχειριστές λειτουργούσε με γνώμονα το προσωπικό του συμφέρον έναντι τρίτων. Σύμφωνα με την νομοθεσία, εάν αποδειχθεί ότι ο διαχειριστής δρούσε με μόνο συμφέρον, την επίτευξη του εταιρικού σκοπού και ο τρίτος το γνώριζε τότε η πράξη θεωρείται έγκυρη. Προαπαιτούμενο φυσικά είναι ο διαχειριστής να είναι νόμιμος εκπρόσωπος κατά την διενέργεια της πράξης την συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Αυτό σημαίνει πως αν την συγκεκριμένη χρονική στιγμή κάποιος εμφανιζόταν με την εταιρική επωνυμία και την υπογραφή του χωρίς να είναι διαχειριστής της επικαλούμενης εταιρίας, τότε ο τρίτος δεν μπορεί να απαιτήσει τίποτα από την εταιρία.

Η ανάκληση των διαχειριστών γίνεται σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο από την Γενική Συνέλευση των εταίρων. Ωστόσο, πραγματοποιείται διαφορετική διαδικασία, ανάλογα με το εάν οι διαχειριστές είναι εταίροι ή τρίτοι. Αρχικά, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει την ανάκληση των διαχειριστών όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Μετά η απόφαση αυτή κατατίθεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας που αποφαινεται για την ανάκληση ή όχι των διαχειριστών. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνεται με πλειοψηφία του άρθρου 13 εκτός και αν το καταστατικό ορίζει μεγαλύτερη, ενώ σε αυτή την

συνέλευση δεν λαμβάνει μέρος ο υπό ανάκληση διαχειριστής. Παράλληλα, ο κυριότερος λόγος για τον οποίο γίνεται ανάκληση σχετίζεται με την ορθή διαχείριση. Συνεπώς, οι πράξεις οι οποίες βλάπτουν την εταιρεία κρίνονται ως σπουδαίοι λόγοι για την ανάκληση του διαχειριστή.

Στην περίπτωση της ανάκλησης τρίτου διαχειριστή, η ανάκληση γίνεται μόνο με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και όχι του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει την αντικατάσταση του διαχειριστή είτε υπάρχει είτε όχι σπουδαίος λόγος. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εταιρεία κλίνεται να αποζημιώσει τον διαχειριστή που ανακαλεί. Ειδικότερα, αποζημίωση λαμβάνει ο απερχόμενος διαχειριστής εάν έχει υπογράψει κάποιο συμβόλαιο και η εταιρεία αθετήσει τις υποχρεώσεις της σε βάρος του διαχειριστή. Τέλος σε όλες αυτές τις μεταβολές στην διαχείριση θα πρέπει να τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

2.5.3 Φορολόγηση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

Σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, οι εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης τηρούν υποχρεωτικά βιβλία τρίτης κατηγορίας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να τηρούν, τουλάχιστον τα εξής βιβλία:

- Ισοζύγιο γενικού και αναλυτικού καθολικού, όπου καταγράφονται αναλυτικά στο τέλος κάθε μήνα τα υπόλοιπα των λογαριασμών, όπως αυτά προκύπτουν από τις λογιστικές εγγραφές που πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια του μήνα και καταχωρούνται στα αναλυτικά ημερολόγια.
- Ημερολόγιο εγγραφών ισολογισμού, όπου καταγράφονται οι πράξεις, προκειμένου να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα της επιχείρησης και διαμορφώνουν στη συνέχεια τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

- Βιβλίο απογραφών και ισολογισμού, όπου καταχωρείται η απογραφή τέλους χρήσης καθώς και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσης, γενική εκμετάλλευση.
- Βιβλίο αποθήκης, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 8 του Π.Δ 186/1992.
- Βιβλίο επενδύσεων, όπου παρακολουθούνται εξωλογιστικά και κατά αναπτυξιακό νόμο, οι πραγματοποιημένες παραγωγικές επενδύσεις και οι αφορολόγητες εκπτώσεις επενδύσεων που πραγματοποιούνται επ' αυτών.

Ο φορολογικός συντελεστής των κερδών της Ε.Π.Ε. από 1/1/2016 ισούται με 29%, ενώ στην περίπτωση διανομής κερδών με την μορφή μερισμάτων, ο φορολογικός αυτός συντελεστής παρακράτησης ισούται με 15%, από 1/1/2017 και καταργείται ο προηγούμενος συντελεστής που ήταν ίσος με 10%³.

³ <https://www.taxheaven.gr/pages/klimakes>

Κεφάλαιο 3

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

3.1 Ορισμός Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. αντιστοιχεί στην Ε.Π.Ε., της οποίας τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε έναν και μοναδικό εταίρο, είτε αυτός αποτελεί φυσικό είτε νομικό πρόσωπο και είναι αναγνωρισμένη στην Ελλάδα από το 1993 μέσω της προσθήκης του άρθρου 43α στο Ν. 3190/55 με το Π.Δ. 279/8/27.7.1993, το οποίο εκδόθηκε μετά από επιταγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, όπως σημειώνεται και στην παράγραφο 6 του άρθρου 43α, **η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. αποτελεί μία διαφορετική εκδοχή της Ε.Π.Ε. και όχι έναν ξεχωριστό εταιρικό τύπο.**

Συνεπώς σε αυτή την ενότητα, αναπτύσσουμε μόνο τα θέματα που εισάγει το άρθρο 43α και ορισμένα ζητήματα που καθιστούν την μοναδικότητα της Ε.Π.Ε. Στις 21/12/1989, εκδόθηκε η δωδέκατη οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στον τομέα του δικαίου των εταιρειών σχετικά με τις Ε.Π.Ε. με έναν και μόνο εταίρο (οδηγία 89/667 Ε.Ο.Κ.), ενώ στο άρθρο 2 της συγκεκριμένης οδηγίας ορίζεται ρητά ότι η εταιρεία μπορεί να έχει έναν και μοναδικό εταίρο κατά την σύστασή της, καθώς και να συγκεντρώνει όλα τα εταιρικά μερίδια σε ένα και μόνο πρόσωπο. Μάλιστα, στο άρθρο 8 της συγκεκριμένης οδηγίας, τέθηκε ως προθεσμία συμμόρφωσης όλων των κρατών – μελών η 1/1/1992, ενώ η οδηγία δεν είχε τεθεί σε εφαρμογή πριν την 1/1/1993.

Η νομοθεσία συμπεριέλαβε την συγκεκριμένη οδηγία μέσω του Π.Δ. 279/8/27.7.1993 συμπεριλαμβάνοντας στο Ν. 3190/55, το άρθρο 43α, το οποίο περιείχε το ισχύον δίκαιο σχετικά με την Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. και κατήργησε τις διατάξεις των παραγράφων 1 (περίπτωση ε΄) και παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ίδιου νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 43α, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη συμπεριλαμβάνοντας στην επωνυμία της τον τίτλο αυτό, δηλαδή: «**Μ. Ε.Π.Ε.**». Ωστόσο, υπάρχουν οι εξής περιορισμοί ως προς την Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.:

- Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί με ποινή ακυρότητας να είναι ο μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία Ε.Π.Ε.
- Η Ε.Π.Ε. δεν μπορεί με ποινή ακυρότητας να έχει ως μοναδικό εταίρο μία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.
- Οι εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων ασκούνται από τον μοναδικό εταίρο, ενώ οι αποφάσεις που λαμβάνονται από αυτόν καταγράφονται σε πρακτικό προσωπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρείας.
- Οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρείας που εκπροσωπεί εγγράφονται σε πρακτικά ή καταρτίζονται γραπτώς.

3.2 Καθιέρωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Η καθιέρωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. στην Ελλάδα καθιερώθηκε τόσο για τυπικούς όσο και για ουσιαστικούς λόγους. Ξεκινάμε αναλύοντας τους τυπικούς λόγους, οι οποίοι αναφέρονται κυρίως στην υποχρέωση της Ελλάδας να συμμορφωθεί έναντι στο κοινοτικό δίκαιο, και ειδικότερα στην δωδέκατη κοινοτική οδηγία 89/667. Οι βασικές κατευθύνσεις της κοινοτικής οδηγίας είναι:

- Η εναρμόνιση ως προς το επίπεδο της ισοδυναμίας των εγγυήσεων στις κοινοτικές νομοθεσίες για την προστασία των εταίρων και των τρίτων.
- Η ένταξη της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. στον σχεδιασμό του προγράμματος δράσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Η προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών στην κοινή αποδοχή της Ε.Π.Ε. με έναν και μόνο εταίρο.
- Η αναγνώριση και η προβολή της ανάγκης πρόβλεψης ενός νομικού μέσου που επιτρέπει τον περιορισμό της ευθύνης του επιχειρηματία σε όλη την κοινότητα χωρίς όμως να τίγονται οι εθνικές νομοθεσίες που επιβάλλουν την εξαιρετική ευθύνη του σε ορισμένες υποχρεώσεις της επιχείρησης.
- Η αναγνώριση στα κράτη – μέλη της ευχέρειας θέσπισης κανόνων για την αντιμετώπιση των κινδύνων της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ως προς την διασπορά της επιχειρηματικής ευθύνης και της διασφάλισης της καταβολής του κεφαλαίου.
- Η επιβολή της θέσπισης κανόνων για την διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και του μοναδικού εταίρου και για την εγκαθίδρυση της ασφάλειας κατά την λειτουργία της εταιρείας.
- Η πλήρης αποδοχή του Μονοπρόσωπου χαρακτήρα της εταιρείας τόσο κατά την ίδρυση όσο και κατά την λειτουργία της.
- Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής των σχετικών με τις Α.Ε. οδηγιών στην Ε.Π.Ε..
- Η δυνατότητα επέκτασης των διατάξεων που σχετίζονται με την μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. στην ρύθμιση της μονοπρόσωπης Α.Ε..

Συνεχίζοντας με τους ουσιαστικούς λόγους, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι ουσιαστικός λόγος αποδοχής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είναι η ευχέρεια αναγνώρισης αυτής της μορφής επιχείρησης στην ατομική επιχείρηση τόσο ως προς την οριοθέτηση του μεγέθους της ανεκτής διακινδύνευσης κατά την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας όσο και ως προς την απόκτηση ενός πιο συγκεκριμένου νομικού καθεστώτος ισοδύναμου με αυτό που παρέχεται στις Ε.Π.Ε. μέσω του Ν. 3190/55. Συνεπώς, η

μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. συνιστά την ατομική αυτή επιχείρηση, για την οποία ισχύουν:

- Περιορισμός της ευθύνης των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται για συγκεκριμένη δραστηριότητα.
- Λειτουργική απλούστευση του κεφαλαιουχικού εταιρικού τύπου που την φιλοξενεί.

Επιπλέον, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. ιδρύθηκε εξαιτίας της ανάγκης ίδρυσης και απόκτησης εταιρειών κατά ποσοστό 100% από άλλες εταιρείες στο πλαίσιο της επιθυμητής οργάνωσης της συναλλακτικής δράσης της επιχείρησης διαμέσου περισσότερων νομικώς αυθύπαρκτων οικονομικώς, όμως κυριαρχούμενες των νομικών προσώπων περιορισμένης ευθύνης.

Τέλος, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. συνδέεται με την εξυγίανση της αγοράς από επινοημένες «πολυπρόσωπες» κατασκευές περιορισμού της ευθύνης, αλλά και της εξυγίανσης του δικαίου των κεφαλαιουχικών εταιρειών.

3.3 Ίδρυση και Τηρούμενα Βιβλία

Η διαδικασία ίδρυσης της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. περιλαμβάνεται στο Ν. 3190/55, στο άρθρο 43α, παράγραφος 5. Ειδικότερα, για την σύσταση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., απαιτούνται:

1. Η τήρηση εγγράφου συμβολαιογραφικού τύπου συστατικού χαρακτήρα.
2. Μέσα στο εταιρικό έγγραφο να περιέχονται τουλάχιστον τα υποχρεωτικά στοιχεία της παραγράφου 2, του άρθρου 6 και ιδίως αυτά που αφορούν την ιδιότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., την επωνυμία της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και την διάρθρωση του εταιρικού κεφαλαίου.

3. Για τον σχηματισμό της επωνυμίας, είναι υποχρεωτική η συμπερίληψη των λέξεων «Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης», ενώ επιτακτική διατύπωση της διάταξης δεν επιτρέπει να τεθεί στην επωνυμία η σύντμηση των προηγούμενων λέξεων προκειμένου να διασφαλιστεί η θέση της εταιρείας στις συναλλαγές με τρίτους και να καταστεί δυνατή η εναρμόνιση με την αντίστοιχη διάταξη της παραγράφου 2, του άρθρου 2 του Ν. 3190/55.
4. Το ιδρυτικό κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. πρέπει να ισούται τουλάχιστον με 18.000 ευρώ, ενώ διαιρείται σε μερίδια των 30,00 ευρώ ή πολλαπλάσια αυτών σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2.
5. Βεβαίωση του μοναδικού εταίρου περί καταβολής του κεφαλαίου, η οποία αποτελεί αναγκαίο περιεχόμενο του εταιρικού εγγράφου και η οποία λειτουργεί όπως η πιστοποίηση του Διοικητικού Συμβουλίου της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου στις Α.Ε..
6. Καμία βεβαίωση του μοναδικού εταίρου περί μελλοντικής καταβολής του κεφαλαίου δεν θεωρείται έγκυρη, από την στιγμή που η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θεωρείται αμέσως εκπληρωτέα από τον μοναδικό εταίρο κατά τον χρόνο κατάρτισης της συστατικής δικαιοπραξίας.
7. Παράλειψη της σχετικής βεβαίωσης συνάδει με την δυνατότητα ακυρότητας της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σύμφωνα με τον κανόνα του άρθρου 7, των παραγράφων 1 και 2 του Ν. 3190/55, ενώ σε αυτή την περίπτωση ο μοναδικός εταίρος ευθύνεται απεριόριστα έναντι τρίτων για κάθε ζημία που συνδέεται με την ακυρότητα.

Ελέγχοντας, το αντικείμενο εισφοράς του μοναδικού εταίρου, διαπιστώνουμε ότι αυτό μπορεί να είναι και σε είδος, δηλαδή κάποιο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο εμφανίζεται στον Ισολογισμό. Ωστόσο, η εξακρίβωση αυτής της εισφοράς αυτής είτε κατά την σύσταση της εταιρείας είτε κατά την αύξηση του κεφαλαίου της γίνεται μέσω της ειδικής επιτροπής εμπειρογνομόνων, έτσι όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Ν. 3190/55. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι απαιτείται η ελεγκτική παρέμβαση και κατά την κτήση από την εταιρεία ακίνητων ή άλλων αντικειμένων, τα οποία στοχεύουν στην πάγια εκμετάλλευση, όταν οι μεταβιβάζοντες είναι ο μοναδικός εταίρος, κάποιος τρίτος που έχει ρόλο διαχειριστή ή συγγενείς αυτού.

Το έγγραφο με το οποίο γίνεται η σύσταση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. εμπίπτει σε όλες τις απαραίτητες διατυπώσεις περί δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/55. Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι αντικείμενο δημοσιότητας αποτελεί η συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων κατά την μετατροπή μίας πολυπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε μία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., αλλά και η ταυτότητα του μοναδικού εταίρου.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περιπτώσεις α και β της Κοινοτικής Οδηγίας, υπάρχει η δυνατότητα περιορισμών ή κυρώσεων στις περιπτώσεις που ένα φυσικό πρόσωπο είναι ο μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία εταιρείες, καθώς και στην περίπτωση που μία εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο είναι ο μοναδικός εταίρος μία εταιρείας. Έτσι, σύμφωνα με την παράγραφο 2, του άρθρου 43α:

- Με ποινή ακυρότητας κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν είναι δυνατό να είναι ο μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.
- Με ποινή ακυρότητας καμία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. δεν δύναται να ιδρύσει άλλη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Η συγκεκριμένη αυτή διάταξη του νομοθέτη μας δίνει την δυνατότητα να θεωρήσουμε ότι οι απαγορεύσεις αυτές αφορούν τόσο τις Ε.Π.Ε. που συστάθηκαν εξ' αρχής ως μονοπρόσωπες, όσο και αυτές που μετατράπηκαν εκούσια ή ακούσια στην συνέχεια. Επιπλέον, υπάρχει αμφιβολία σχετικά με το αν η παραβίαση αυτή πλήττει με ακυρότητα την ίδια την εταιρεία ή την δικαιοπραξία με την οποία μεταβιβάστηκαν. Όπως γίνεται αντιληπτό, ο προβληματισμός ξεκινά από το γεγονός ότι η ακυρότητα αφορά κυρίως δικαιοπραξίες και όχι νομικές καταστάσεις.

Επίσης, σημειώνουμε ότι στην περίπτωση που η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. ιδρύει ή συμμετέχει μόνη της σε άλλη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., η ακυρότητα συνδέεται σύμφωνα και με δικαστική απόφαση όποιον έχει έννομο συμφέρον. Όπως, μπορούμε να αντιληφθούμε σε αυτή την περίπτωση, η εταιρεία που ιδρύεται δεύτερη είναι αυτή

που θα υποστεί την διαδικασία της ακυρότητας. Πρέπει να σημειώσουμε, όμως, ότι σε αυτή την περίπτωση ακυρώνεται η συμμετοχή και όχι η εταιρεία, καθώς μία τέτοια κίνηση θα ήταν αντίθετη τόσο ως προς την διάταξη όσο και ως προς τον σκοπό της κύρωσης της παραβίασης των περιορισμών.

Η λύση σε αυτά τα δύο ζητήματα που προκύπτουν, επέρχεται μέσω των εξής περιπτώσεων, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 43α του Ν. 3190/55:

- Η ακυρότητα που επικαλείται το άρθρο 43α δεν σχετίζεται με την ακυρότητα του άρθρου 180 του αστικού κώδικα, αλλά σχετίζεται με την ακυρότητα που αφορά το δίκαιο της Ε.Π.Ε., και συνεπώς ακολουθεί το άρθρο 7 του Ν. 3190/55.
- Μέσω της νομοθεσίας, αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όλες οι συναλλαγές μεταξύ των Μονοπρόσωπων Ε.Π.Ε., ακόμη και όσων σχηματίζονται ή προκύπτουν μεταγενέστερα.

Όπως γίνεται αντιληπτό, η ακυρότητα επέρχεται μέσω δικαστικής απόφασης, η οποία προκύπτει μετά από αγωγή όποιου έχει έννομο συμφέρον, ενώ με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι εκκαθαριστές της εταιρείας.

Όπως, όλες οι εταιρείες, και η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., υποχρεούται να τηρεί ορισμένα βιβλία για τον προσδιορισμό του λογιστικού της αποτελέσματος. Ειδικότερα, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. υποχρεούται να τηρεί διπλογραφικά βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τα οποία αναλύονται ως:

- **Βιβλίο απογραφών και Ισολογισμών**, όπου καταχωρούνται με αναλυτικό τρόπο στο τέλος του έτους τα περιουσιακά στοιχεία, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της εταιρείας.
- **Γενικό Καθολικό**, όπου καταχωρούνται οι λογαριασμοί, στους οποίους μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο.
- **Αναλυτικό Καθολικό**, το οποίο ενημερώνεται ανά μήνα και αφού καταχωρηθούν όλες οι συναλλαγές στο ημερολόγιο.

- **Βιβλίο Γραμματίων Εισπρακτέων και Βιβλίο Γραμματίων Πληρωτέων**, όπου καταχωρούνται όλα τα εισπρακτέα και πληρωτέα γραμμάτια.
- **Βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων**, όπου καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται στις Γενικές Συνελεύσεις.
- **Βιβλίο Πρακτικών – Συνεδριάσεων Διαχειριστών**, όπου καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις των διαχειριστών.
- **Βιβλίο Εταίρων**, όπου καταχωρούνται όλα τα αναλυτικά στοιχεία των εταίρων και ειδικότερα:
 - Όνομα
 - Ιθαγένεια
 - Διεύθυνση κατοικίας
 - Εισφορές
 - Οποιοσδήποτε μεταβολές στα πρόσωπα
- **Ημερολόγιο**, όπου καταχωρούνται όλες οι συναλλαγές της επιχείρησης.
- **Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της Επιχείρησης**, όπου καταχωρούνται όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης καθώς και οι μεταβολές που προκύπτουν στην αξία τους λόγω των αποσβέσεων.
- **Ισοζύγιο Γενικού και Αναλυτικών Καθολικών**, όπου παρατηρούνται όλες οι κινήσεις των λογαριασμών της εταιρείας.

Σε αυτό το σημείο, οφείλουμε να σημειώσουμε και τις κύριες δραστηριότητες του λογιστή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., οι οποίες είναι:

1. Καταχώρηση των εγγραφών στο Ημερολόγιο
2. Μηνιαία ενημέρωση και έλεγχος του γενικού και αναλυτικού καθολικού
3. Μηνιαία εξαγωγή Φ.Π.Α.
4. Υπολογισμός μισθοδοσίας
5. Καταχώρηση μισθοδοσίας
6. Έλεγχος για την συμφωνία των λογαριασμών πελατών – προμηθευτών
7. Συμφωνία των λογαριασμών των διαθεσίμων
8. Υποβολή Φ.Μ.Υ.

9. Κατάρτιση συγκεντρωτικών καταστάσεων πελατών – προμηθευτών.

3.4 Όργανα και Λειτουργία της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Η παράγραφος 3 του άρθρου 43α, ορίζει ότι **οι εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων ασκούνται από τον μοναδικό εταίρο**, οι οποίες καταγράφονται σε πρακτικό προσυπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρείας. Όπως, μπορεί να γίνει άμεσα αντιληπτό, η «συνέλευση» του μοναδικού εταίρου συνιστά και το ανώτατο όργανο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. (άρθρο 14, παράγραφος 1). Ωστόσο, ο όρος συνέλευση δεν αποδίδεται με κυριολεκτικό τρόπο, αλλά αντίθετα ως συνέλευση του μοναδικού εταίρου ορίζουμε τον τόπο, τον χρόνο και την έκφραση της βούλησης της εταιρείας μέσω των αποφάσεων που λαμβάνει ο μοναδικός εταίρος.

Όπως είναι αναμενόμενο, η «συνέλευση» του μοναδικού εταίρου έχει τα εξής ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- Η διαδικασία σύγκλισης της συνέλευσης τηρείται μόνον στην περίπτωση που έχει οριστεί τρίτο άτομο ως διαχειριστής της εταιρείας, ενώ εάν ο διαχειριστής της εταιρείας είναι ο ίδιος ο εταίρος, δεν χρειάζεται να ακολουθηθεί η διαδικασία σύγκλησης. Ωστόσο, αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι όταν υπάρχει κάποιος τρίτος ως διαχειριστής, τότε η προθεσμία της υποχρεωτικής σύγκλησης της συνέλευσης διενεργείται σε χρονικό διάστημα τριών μηνών το ανώτερο από την λήξη της εταιρικής χρήσης.
- Δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις περί σύγκλησης της συνέλευσης από την μειοψηφία, αφού σε αυτή την περίπτωση υφίσταται μόνον ένας εταίρος.
- Επιπρόσθετα, η δυνατότητα αναίρεσης ή προσβολής των εταιρικών αποφάσεων μπορεί να επέλθει μόνον όταν υπάρχει τρίτος διαχειριστής, αφού το δικαίωμα προσβολής των αποφάσεων του

μοναδικού εταίρου από τον μοναδικό εταίρο στην βάση της λογικής της μονοπρόσωπης εταιρείας δεν αναγνωρίζεται.

3.5 Διαχείριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και Διανομή Κερδών

Η ίδια η φύση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ορίζει ότι **η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρείας διενεργείται από τον μοναδικό εταίρο**. Η μόνη εξαίρεση, υφίσταται όταν ο μοναδικός εταίρος είναι νομικό πρόσωπο και τότε η διαχείριση της εταιρείας γίνεται από κάποιον τρίτο κατά υποχρεωτικό τρόπο.

Η διαδικασία ορισμού διαχειριστή περιλαμβάνονται στο άρθρο 17 του Ν. 3190/55, όπου περιλαμβάνονται ειδικότερα το πρόσωπο του διαχειριστή, ο τρόπος διορισμού του και η χρονική διάρκεια της ανάθεσής του. Συνεπώς, όπως σημειώθηκε και στην περίπτωση της Ε.Π.Ε. στο προηγούμενο κεφάλαιο, ο διορισμός του διαχειριστή μπορεί να επέλθει με δύο τρόπους:

- Ο διαχειριστής μπορεί να οριστεί είτε είναι ο μοναδικός εταίρος είτε κάποιος τρίτος μέσω καταστατικού.
- Ο διαχειριστής μπορεί να οριστεί είτε είναι ο μοναδικός εταίρος είτε κάποιος τρίτος μέσω της απόφασης του μοναδικού εταίρου.

Αυτό που οφείλουμε να σημειώσουμε είναι ότι και στις δύο περιπτώσεις, ο διαχειριστής εμφανίζεται στο καταστατικό, ενώ εάν αυτός είναι τρίτο πρόσωπο αμείβεται για την εργασία του που προσφέρει ως διαχειριστής. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι στην περίπτωση αυτή, οι μισθοί αυτοί δεν εκπίπτουν φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Η ανάθεση της διαχείρισης, όμως, σε ένα τρίτο άτομο, μπορεί να θεωρηθεί ως επικίνδυνη για τον μοναδικό

εταίρο, λόγω του γεγονότος ότι οι διαχειριστικές πράξεις δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων (ακόμη κι αν δεν συνάδουν με τον εταιρικό της σκοπό) εκτός της περίπτωσης, που η εταιρεία μπορέσει να αποδείξει ότι ο τρίτος συναλλασσόμενος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει αυτή την παραβίαση, όπως αποτυπώνεται μέσω του άρθρου 18 του Ν. 3190/55.

Ο τρίτος διαχειριστής, μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή, χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη σπουδαίου λόγου σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 4, του Ν. 3190/55. Ωστόσο, δεν ορίζεται και η δυνατότητα απαλλαγής του εταίρου ή του διαχειριστή από τα καθήκοντά του. Αντίθετα, ένας διαχειριστής μπορεί να απαλλαγθεί μόνον όταν κάποιος τρίτος (συνήθως δανειστής) προσφύγει προκειμένου να δημιουργηθεί η ευθύνη για κάθε πταίσμα του διαχειριστή και να μπορέσει η εταιρεία να αξιώσει αποζημιώσεις προς όφελός της.

Ας εξετάσουμε, όμως, ένα άλλο ζήτημα, την ευθύνη του εταίρου της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. με βάση το Ν. 3190/55. Σύμφωνα με την νομοθεσία, για τα εταιρικά χρέη ευθύνεται μόνον η εταιρεία, ενώ ο μοναδικός εταίρος ευθύνεται μέχρι του ύψους της εισφοράς του. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες ο μοναδικός εταίρος έχει απεριόριστη ευθύνη, οι οποίες είναι:

1. Ο μοναδικός εταίρος ευθύνεται απεριόριστα μέχρις ότου η εταιρεία αναλάβει τις σχετικές της υποχρεώσεις σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2 του Ν. 3190/55.
2. Εάν η εταιρεία θεωρηθεί ως άκυρη μέσω δικαστικής απόφασης, τότε ο εταίρος ευθύνεται απεριόριστα απέναντι στους τρίτους για κάθε ζημιά που προέκυψε.
3. Εάν ο εταίρος λάβει την θέση του δανειστή της εταιρείας. Δηλαδή, εάν ο εταίρος χορηγήσει δάνειο στην εταιρεία και αυτή λυθεί για κάποιο λόγο, τότε η εξόφληση του εταίρου επέρχεται αφού εξοφληθούν πρώτα τα υπόλοιπα χρέη της εταιρείας.

Εξετάζοντας την περίπτωση της διανομής των κερδών της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., θα πρέπει να σημειώσουμε ξανά ότι ο συγκεκριμένος εταιρικός τύπος δεν διαφέρει σε σημαντικό βαθμό από τις άλλες πολυπρόσωπες Ε.Π.Ε. που συγκροτούνται από μεγαλύτερο αριθμό εταίρων, πλην του γεγονότος ότι οι αποφάσεις του μοναδικού εταίρου πρέπει να καταγράφονται σε πρακτικό προσυπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρείας σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 43α του Ν. 3190/55. Συνεπώς, η μονοπρόσωπη ΕΠΕ τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας, κάτι που σημαίνει ότι τα μη διανεμόμενα κέρδη της χρήσης, για λόγους που ο μοναδικός εταίρος αποφασίζει την μη διανομή τους, θα εμφανίζονται στον λογαριασμό 42.00 «Υπόλοιπο κερδών σε νέο», ο οποίος θα αναπτύσσεται σε υπολογαριασμούς, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διαχειριστικές χρήσεις που αφορά το συγκεκριμένο υπόλοιπο.

Ο λογαριασμός αυτός (ο 42.00, δηλαδή), απεικονίζει την εν δυνάμει υποχρέωση της εταιρείας προς τον μοναδικό εταίρο, χωρίς να σημαίνει απαραίτητα την ύπαρξη χρηματικών διαθεσίμων στο Ενεργητικό, για την ενδεχόμενη καταβολή τους. Αν υποθέσουμε ότι πράγματι το υπόλοιπο κερδών βρίσκεται ως αντίκρισμα στο Ενεργητικό, στα χρηματικά διαθέσιμα, θα είναι ή στο ταμείο μετρητά ή σε καταθέσεις όψεως. Εάν, όμως, ο μοναδικός εταίρος αποφασίσει την διανομή του, γίνονται όλες οι νόμιμες διαδικασίες παρακράτησης φόρου και αυτή η διανομή πλέον συνιστά υποχρέωση της εταιρείας, η οποία μεταφέρεται στον υπολογαριασμό 53.14 (Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους), μέχρι την καταβολή του σχετικού ποσού σε αυτόν.

Εάν, ο εταίρος αποφασίσει την αποθεματοποίηση ή την κεφαλαιοποίησή του, αυτό το ποσό μεταφέρεται στο λογαριασμό 41.00 (Αποθεματικά) ή στον λογαριασμό 40.00 (Κεφάλαιο). Οι αποφάσεις του αυτές, όπως ήδη σημειώσαμε, θα καταγράφονται σε πρακτικό και επομένως θα αποδεικνύεται η περαιτέρω διαχείρισή τους.

Τα παραπάνω ισχύουν και για το τακτικό αποθεματικό. Η παρακράτηση μέρους των κερδών ως αποθεματικό, σημαίνει ότι τα σχετικά ποσά αντικρίζονται σε ενεργητικά στοιχεία, όχι απαραίτητα σε χρηματικά διαθέσιμα.

3.6 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Σύμφωνα με τον κανόνα της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του Ν. 3190/55, τα εταιρικά μερίδια της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είναι μεταβιβάσιμα. Ειδικότερα, θεωρείται δυνατή η μεταβίβαση σε άλλο ή άλλα πρόσωπα ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Συνεπώς, η μεταβίβαση οδηγεί κατά κύριο λόγο στην μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Όπως είναι προφανές, ο μετασχηματισμός αυτός οδηγεί στην ενεργοποίηση των διατάξεων που ισχύουν για την Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε. και περιλαμβάνονται στο Ν. 3190/55. Πάραυτα, όπως οφείλουμε να σημειώσουμε ότι μπορούμε να έχουμε και την αντίστροφη μετατροπή, δηλαδή την μετατροπή από Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε. σε Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Σε αυτή την περίπτωση, τα εταιρικά μερίδια μεταβιβάζονται από όλους τους εταίρους στον εναπομείνοντα εταίρο.

Μία ακόμη περίπτωση μεταβίβασης και πιθανής μετατροπής του τύπου της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. επέρχεται και από τον θάνατο του μοναδικού εταίρου, εκτός εάν έχει οριστεί στο καταστατικό ότι τα μερίδια αυτής θα εξαγοραστούν ή θα επέλθουν στα χέρια συγκεκριμένων ατόμων. Σε αυτή την περίπτωση, εάν οι κληρονόμοι ή τα υποδεικνυόμενα από την εταιρεία άτομα είναι περισσότερα του ενός, τότε η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. μετατρέπεται σε Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε..

Μία ακόμη περίπτωση μετατροπής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Πολυπρόσωπη είναι η περίπτωση αύξησης εταιρικού κεφαλαίου μέσω της τροποποίησης της εταιρικής σύμβασης, όταν η ανάληψη αυτή του νέου κεφαλαίου γίνεται από κάποιο άλλο άτομο πέραν του μοναδικού εταίρου. Αντίστοιχη είναι και η

περίπτωση της συγχώνευσης της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. με άλλη μονοπρόσωπη ή πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε. υπό την μορφή της απορρόφησης ή της σύστασης νέας εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν. 3190/55.

Ωστόσο, σε όλες τις περιπτώσεις η βασική προϋπόθεση για την αλλαγή αυτή είναι η σχετική τροποποίηση του καταστατικού, όπως και η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας του νέου καταστατικού. Συνεπώς, ιδιαίτερα σημαντική σε αυτή την περίπτωση είναι η δημοσιότητα της νέας ταυτότητας της εταιρείας όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 38 του Ν. 3190/55.

3.7 Χρηματοδότηση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Όπως κάθε εταιρικός τύπος, έτσι και η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. δύναται να χρηματοδοτηθεί με δύο τρόπους, είτε μέσω της εξωτερικής χρηματοδότησης, η οποία αναφέρεται κυρίως στην δανειοδότηση της εταιρείας από τις τράπεζες, αλλά και την εσωτερική χρηματοδότηση, η οποία αναφέρεται κυρίως στην ανακεφαλαιοποίηση της εταιρείας. Ας εξετάσουμε, όμως, τον κάθε τύπο χρηματοδότησης χωριστά.

Ξεκινώντας από τον τύπο της εξωτερικής χρηματοδότησης, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι η χρηματοδότηση αυτή, η οποία προκύπτει από τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα, εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την παροχή προσωπικών εγγυήσεων από την μεριά του μοναδικού εταίρου, κάτι το οποίο όμως αλλοιώνει σε σημαντικό βαθμό την έννοια της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. από την στιγμή που μία αδυναμία πληρωμής του δανείου από την ίδια την εταιρεία, θα καθιστούσε τον μοναδικό εταίρο αρμόδιο για την εξεύρεση του εταιρικού κεφαλαίου και συνεπώς την παροχή για ίδιο συμφέρον και όχι προς το συμφέρον της ίδιας της εταιρείας.

Ο δεύτερος τύπος χρηματοδότησης, ο οποίος συνιστά την εσωτερική χρηματοδότηση, αναφέρεται κατά κύριο λόγο στην κεφαλαιοδότηση της εταιρείας, η

οποία μπορεί να διενεργηθεί τόσο από τον ίδιο τον μοναδικό εταίρο όσο και από τρίτα άτομα.

3.8 Πτώχευση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Σε αντίθεση με την Ομόρρυθμη Εταιρεία, η πτώχευση μίας Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. δεν συνεπάγεται και την πτώχευση του εταίρου της από την στιγμή που αυτός δεν είναι υπεύθυνος πέραν της εισφοράς του σε αυτή. Με αυτόν τον τρόπο, η πτώχευση της εταιρείας δεν συμπαρασύρει και τον μοναδικό εταίρο, ο οποίος μπορεί να εκτελεί και χρέη διαχειριστή, ούτε και έχει κάποια επίπτωση στην υπόλοιπη περιουσία του. Η μόνη περίπτωση να πληγεί ο μοναδικός εταίρος και η περιουσία του είναι να επαληθεύονται οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση της άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου σε βάρος του εταίρου.

Ωστόσο, ο μοναδικός εταίρος δύναται να πτωχέυσει ακόμη κι αν δεν πτωχέυσει η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Αυτή η περίπτωση ισχύει όταν ο μοναδικός εταίρος ασκεί ατομική εμπορική επιχείρηση ή συμμετέχει σε κάποια άλλη επιχείρηση ως ομόρρυθμος εταίρος. Σε αυτή την περίπτωση, η πτώχευση αυτή δεν σχετίζεται με την Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. εκτός της περίπτωσης που ο ίδιος έχει προβλέψει την λύση της εταιρείας σε τέτοια περίπτωση.

3.9 Λύση και Εκκαθάριση της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. λύεται όταν:

- Εάν αυτό έχει προβλεφθεί σε συγκεκριμένη ημερομηνία από τον νόμο ή το καταστατικό της εταιρείας κατά την σύστασή της.
- Εάν ληφθεί απόφαση από τον μοναδικό εταίρο κατά την διάρκεια της γενικής συνέλευσης.

- Εάν η εταιρεία κηρυχθεί σε πτωχευτική διαδικασία.

Όπως γίνεται αντιληπτό, στο καταστατικό της εταιρείας μπορεί να προβλεφθεί από τον μοναδικό εταίρο, η δυνατότητα λύσης της εταιρείας σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως ο θάνατός του, η πτώχευσή του ή οποιοδήποτε άλλο περιστατικό μπορεί να έχει προβλέψει ο ίδιος σε αυτό. Σε όλες τις περιπτώσεις, ωστόσο, η εταιρεία τίθεται σε λειτουργία εκκαθάρισης εκτός της περιπτώσεως όπου αυτή πτωχεύει. Η διαδικασία εκκαθάρισης διενεργείται είτε από τον μοναδικό εταίρο – διαχειριστή είτε από τον εκκαθαριστή, ο οποίος έχει διοριστεί στο καταστατικό είτε από τον ίδιο τον διαχειριστή κατά την συνέλευση. Το προϊόν που προκύπτει μετά την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας, αποδίδεται στο σύνολό του στον μοναδικό εταίρο μετά το πέρας της εκκαθάρισης.

Η λύση και η εκκαθάριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., κατά την περίπτωση θανάτου του μοναδικού εταίρου, έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Εάν δεν έχει προβλεφθεί από το καταστατικό, τότε η εταιρεία δεν λύεται. Τα εταιρικά μερίδια μεταβιβάζονται είτε εξ' αδιαθέτου είτε εκ διαθήκης διαδοχής στον ή στους κληρονόμους του μοναδικού εταίρου. Όπως, μπορούμε να αντιληφθούμε στην περίπτωση ύπαρξης περισσότερων του ενός κληρονόμων, η εταιρεία μετατρέπεται από Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. σε Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε..
- Εάν, όμως ο θάνατος του μοναδικού εταίρου, έχει προβλεφθεί μέσω του καταστατικού της εταιρείας, τότε, αποφασίζεται η λύση της εταιρείας και ακολουθεί η εκκαθάρισή της. Εκκαθαριστές σε αυτή την περίπτωση είναι ο ή οι κληρονόμοι του μοναδικού εταίρου, ή διαφορετικά ορίζονται ένας ή και παραπάνω εκκαθαριστές μετά από την αίτηση που υποβάλλει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας που δικάζει την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Σε κατεπείγουσα περίπτωση πάραυτα, η απόφαση για τον διορισμό εκκαθαριστών γίνεται μέσω της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Σε πρώτη φάση, ωστόσο, όταν αποφασίζεται η λύση της εταιρείας, η απόφαση του μοναδικού εταίρου για την λύση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., καταχωρείται στο βιβλίο «Πρακτικών γενικών συνελεύσεων». Σε αυτή την απόφαση αναγράφεται η απόφαση για την λύση της εταιρείας, ενώ η αναγράφεται ότι η εταιρεία τίθεται σε εκκαθάριση και ορίζονται οι εκκαθαριστές ή ο εκκαθαριστής.

Στην συνέχεια, κατά την ημερομηνία που αποφασίζεται η λύση της εταιρείας, διενεργείται η αρχική απογραφή και συντάσσεται ο αρχικός ισολογισμός της εκκαθάρισης, ενώ προσδιορίζονται τα αποτελέσματα χρήσης και η διάθεση των κερδών εκμετάλλευσης. Επίσης, σε χρονικό διάστημα 4 μηνών και 10 ημερών, όπως ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 2α του Ν. 2238/94, υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της επιχείρησης. Σημαντικό επίσης είναι το γεγονός ότι μέσα σε χρονικό διάστημα 130 ημερών υποβάλλεται η σχετική δήλωση Φ.Π.Α. σύμφωνα με τον Ν. 2859/00. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 1 του Ν. 2859/00, συμπληρώνεται η δήλωση μεταβολών της Ε.Π.Ε..

Ακολουθεί η επίσημη ένταξη της εταιρείας στην εκκαθάριση, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- Πώληση όλων των εναπομεινάντων εμπορευμάτων
- Πώληση των παγίων στοιχείων της εταιρείας
- Συμπλήρωση και αποστολή της περιοδικής κατάστασης Φ.Π.Α.

Στην συνέχεια, ακολουθεί η παύση των εργασιών από την Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Σε πρώτο στάδιο συντάσσεται το προσωρινό ισοζύγιο, στο οποίο λαμβάνονται υπόψη όλα τα υπόλοιπα της αρχικής απογραφής, όπως και όλες οι μετέπειτα λογιστικές εγγραφές. Η συνέχεια αφορά την σύνταξη της τελικής απογραφής και του τελικού ισολογισμού εκκαθάρισης, ο οποίος μόλις εγκριθεί από τον μοναδικό εταίρο δημοσιεύεται στο ΦΕΚ σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 50 του Ν. 3190/55.

Ακολουθεί η σύνταξη του διαλυτικού της εταιρείας μέσα σε χρονικό διάστημα 10 ημερών μετά την σύνταξη του ισολογισμού. Στο διαλυτικό της εταιρείας

περιλαμβάνεται και η διανομή του τελικού αποτελέσματος. Σε αυτό το χρονικό διάστημα των 10 ημερών προσκομίζονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. όλα τα σχετικά έντυπα διακοπής εργασιών της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μήνα από την διακοπή των εργασιών της εταιρείας, υποβάλλεται και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρείας.

3.10 Φορολόγηση Μονοπρόσωπης ΕΠΕ

Η φορολόγηση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ακολουθεί την φορολόγηση αυτή της τυπικής Ε.Π.Ε., όπου ο φορολογικός συντελεστής ισούται με 29%, ενώ αυτός ισχύει μέσω των Ν. 4386/16 και Ν. 4387/16, ενώ και σε αυτή την περίπτωση ισχύει η 100% προκαταβολή φόρου. Η παρακράτηση του φόρου των μερισμάτων είναι ίση με 10% για όσα μερίσματα αποκτήθηκαν από 1/1/2016, ενώ για τα μερίσματα που θα αποκτηθούν από 1/1/2017 είναι ίση με 15%⁴.

⁴ <https://www.taxheaven.gr/pages/klimakes>

Κεφάλαιο 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Από την στιγμή που οι εταιρείες κατέχουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην οικονομία μιας χώρας και διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό τα δημοσιονομικά της μεγέθη, θεωρήσαμε απαραίτητο να εξετάσουμε τους διάφορους τύπους των επιχειρήσεων, οι οποίοι υπάρχουν στην χώρα μας. Όπως διαπιστώθηκε και από την ανάλυση που προηγήθηκε οι μορφές των επιχειρήσεων ποικίλουν και κάθε μία από αυτές έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ωστόσο, σε αυτή την εργασία επικεντρωθήκαμε κατά κύριο λόγο στην παρουσίαση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε..

Αναλύοντας σε πρώτο στάδιο την έννοια της εταιρείας διαπιστώσαμε ότι αυτή ορίζεται ως η σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων που συμφωνούν με αμοιβαίο τρόπο και με κοινές εισφορές στην επιδίωξη ενός κοινού, κατά κύριο λόγο οικονομικό σκοπό. Συμπεράναμε, επίσης, ότι οι εισφορές της εταιρείας μπορούν να είναι τόσο σε χρήμα όσο και σε είδος και σε εργασία. Επισημάναμε, όμως, ότι στις Α.Ε. και στις Ε.Π.Ε. δεν νοείται ως εισφορά η προσωπική εργασία.

Στην συνέχεια παρουσιάσαμε την Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), την Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), την Ατομική Εταιρεία, την Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), αλλά και την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Όπως διαπιστώσαμε, η Ο.Ε., η Ε.Ε. και η Ατομική εταιρεία αποτελούν τις μορφές αυτές των εταιρειών, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το προσωπικό στοιχείο. Επιπλέον, στην Ο.Ε. και στην Ατομική εταιρεία, ισχύει η απεριόριστη ευθύνη, ακόμη και με την προσωπική του περιουσία του εταίρου. Αντίθετα στην περίπτωση της Ε.Ε., υπάρχει ένας μόνο τουλάχιστον μοναδικός εταίρος ο οποίος ευθύνεται με απεριόριστο βαθμό, ενώ οι υπόλοιποι ευθύνονται έως του ποσοστού συνεισφοράς τους. Η Α.Ε. και η Ε.Π.Ε. από την άλλη, θεωρούνται κυρίως κεφαλαιουχικές εταιρείες από την στιγμή που αυτές απαιτούν μεγαλύτερα ποσά εισφοράς για την σύστασή τους, ενώ δεν χαρακτηρίζονται από το προσωπικό στοιχείο, αφού συχνά η επικοινωνία με τους ιδιοκτήτες δεν είναι

δυνατή, καθώς υπάρχει η δυνατότητα διορισμού διαχειριστή, ενώ οι εταίροι σε αυτή την περίπτωση ευθύνονται μόνον έως το ποσοστό συμμετοχής τους και όχι με την προσωπική τους περιουσία. Όπως, σημειώθηκε επίσης στο κεφάλαιο 2, η διαδικασία σύστασης των Α.Ε. και των Ε.Π.Ε. είναι προφανώς πιο περίπλοκη από την περίπτωση των άλλων μορφών εταιρειών από την στιγμή που απαιτούνται διαδικασίες δημοσιότητας και έγκρισης από το πρωτοδικείο, την αρμόδια Δ.Ο.Υ. κλπ. Εξετάζοντας την φορολόγηση των εταιρειών αυτών διαπιστώνουμε ότι μόνον στην ατομική εταιρεία ισχύει η προοδευτική φορολόγηση, ενώ στις υπόλοιπες εταιρείες, ισχύει ενιαίος φορολογικός συντελεστής ίσος με 29% πλέον, ο οποίος είναι ακόμη πιο επιβαρυνμένος για τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε. από την στιγμή που σε αυτές διενεργείται επιπλέον 15% παρακράτηση φόρου στα μερίσματα.

Στην συνέχεια, εξετάσαμε την Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. Όπως διαπιστώσαμε σύμφωνα με τον ορισμό της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., αυτή θεωρείται ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ των προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών από την στιγμή που συνδυάζει το προσωπικό στοιχείο μέσω της ύπαρξης του μοναδικού εταίρου, ο οποίος δύναται να εκτελεί και χρέη διαχειριστή, ενώ δεν απαιτείται η άντληση τόσο σημαντικών κεφαλαίων όπως στην περίπτωση των Α.Ε. και των Ε.Π.Ε.. Αυτό που όμως είναι το σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι ο μοναδικός εταίρος μπορεί να διασφαλίσει την περιουσία του, αφού σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας, δεν επηρεάζεται η προσωπική περιουσιακή του κατάσταση, και αυτός ευθύνεται έως το ποσοστό συνεισφοράς του. Όπως διαπιστώσαμε, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. στην περίπτωση της Ελλάδας καθιερώθηκε μετά από επιταγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία την όριζε ως απαραίτητη συνθήκη για την λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Η καθιέρωση έγινε μέσω της προσθήκης του άρθρου 43α στον Ν. 3190/55, ο οποίος προϋπήρχε και περιείχε όλες τις απαραίτητες διατάξεις για την σύσταση της Ε.Π.Ε..

Μία βασική διαφορά που υπάρχει κατά την σύσταση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είναι το γεγονός ότι το αντικείμενο εισφοράς του μοναδικού εταίρου, σε αυτή την περίπτωση μπορεί να είναι ακόμη και σε είδος. Επίσης, ένα βασικό στοιχείο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είναι ότι ο μοναδικός εταίρος δεν μπορεί να συμμετέχει σε

άλλη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., αλλά και ότι μία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. δεν δύναται να ιδρύσει άλλη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε..

Αναλύοντας τα βιβλία που οφείλει να διατηρεί η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., διαπιστώνουμε ότι όπως οι Α.Ε. και οι Ε.Π.Ε. έτσι και αυτή οφείλει να τηρεί διπλογραφικά βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Σε αντίθεση, όμως με την Α.Ε., όπου οι εξουσίες και η διαχείριση της εταιρείας ασκείται από το Δ.Σ., στην περίπτωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., οι εξουσίες και η διαχείριση ασκούνται **από τον μοναδικό εταίρο**, οι οποίες καταγράφονται σε πρακτικό προσυπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρείας. Η μόνη εξαίρεση, υφίσταται όταν ο μοναδικός εταίρος είναι νομικό πρόσωπο και τότε η διαχείριση της εταιρείας γίνεται από κάποιον τρίτο κατά υποχρεωτικό τρόπο ή όταν μέσω του καταστατικού ο μοναδικός εταίρος έχει ορίσει ότι αυτή θα ασκείται από κάποιον τρίτο.

Πρέπει, ακόμη, να σημειώσουμε ότι υπάρχει η δυνατότητα μετατροπής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε., όπως και η αντίθετη διαδικασία. Αν και υπάρχει ένα εύρος περιπτώσεων στις οποίες μπορεί να επέλθει αλλαγή της φύσης της εταιρείας, διαπιστώνουμε ότι η βασική προϋπόθεση για την αλλαγή αυτή είναι η σχετική τροποποίηση του καταστατικού. Κατά την εξέταση του τρόπου χρηματοδότησης της εταιρείας, σημειώσαμε ότι υπάρχει ένα σχετικό κενό στην νομοθεσία κατά την εξωτερική χρηματοδότηση της εταιρείας, η οποία αφορά την πιθανή αδυναμία πληρωμής του δανείου από την ίδια την εταιρεία, η οποία θα καθιστούσε τον μοναδικό εταίρο αρμόδιο για την εξεύρεση του εταιρικού κεφαλαίου και συνεπώς την παροχή για ίδιο συμφέρον και όχι προς το συμφέρον της ίδιας της εταιρείας.

Ένα εξίσου σημαντικό ζήτημα που εξετάστηκε ήταν η λύση και η εκκαθάριση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., αλλά και η φορολόγηση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., η οποία δεν διαφέρει σε τίποτα από την φορολόγηση της Ε.Π.Ε. και της Α.Ε.. Και σε

αυτή την περίπτωση, ο φορολογικός συντελεστής ισούται με 29%, και η 100% προκαταβολή φόρου.

Μπορούμε, συνεπώς να επισημάνουμε το γεγονός ότι η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. αποτελεί ένα πολύ σημαντικό και ιδανικό τύπο εταιρείας, και ότι θα συνεχίσει να απασχολεί την νομοθεσία αλλά και την λογιστική κοινότητα κατά τα επόμενα χρόνια.

Βιβλιογραφία

- Τζωρτζάκης, Κ. και Τζωρτζάκη, Α. (2007), Οργάνωση και Διοίκηση, 4η έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Αφοί Τζωρτζάκη Ο.Ε.
- Ηλιοκαύτου, Δ. και Ηλιοκαύτου, Δ. (2007), Πρακτικός Οδηγός Ε.Π.Ε., έκδοση Έ, Εκδόσεις Ηλιοκαύτου Ε. & Σια Ο.Ε.
- <https://www.taxheaven.gr/>
- <https://www.taxexperts.gr>
- <https://www.e-forologia.gr>
- <https://www.forin.gr/>
- <http://www.gsis.gr/>